

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ძირითადი მიზნები, ამოცანები და სტრატეგიული პრიორიტეტები

2005 წელს ბოლონის დეკლარაციის ხელმოწერის შემდეგ, საქართველოს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებები ვალდებული არიან, მოახდინონ ბოლონის პროცესის ძირითადი პრინციპების იმპლემენტაცია, რომელთაგან „სწავლა მთელი სიცოცხლის მანძილზე“ (LifeLongLearning), უწყვეტი განათლება (Continuing Education) ერთ-ერთი უმთავრესი და საერთო ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრაციის ერთ-ერთი პირობა და გულისხმობს პიროვნების ინტერესების შესატყვისი განათლების მიღების, მთელი ცხოვრების მანძილზე ცოდნის, უნარ-ჩვევებისა და კომპეტენციების სრულყოფის, პიროვნული, სამოქალაქო და სოციალური განვითარების და შემდგომი დასაქმების პერსპექტივებს. ამ სტრატეგიული ამოცანის შესრულება მოითხოვს განათლების მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფის აუცილებლობას. „უმაღლესი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, „უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულება უზრუნველყოფს სწავლების ხარისხის მაღალ დონეს სწავლის, სწავლებისა და შეფასების თანამედროვე მეთოდების (მოდულები, საკრედიტო სისტემა და სხვ.) დანერგვისა და ავტორიზაციის/აკრედიტაციის პროცესისათვის თვითშეფასების მომზადების გზით“. ამავე კანონის 25-ე მუხლის მე-2-ე პუნქტის თანახმად, „უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებაში სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის, აგრეთვე პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლების ხარისხის სისტემატური შეფასების მიზნით იქმნება ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური, რომელიც მოქმედებს უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების წესდების შესაბამისად“. ყოველივე ზემოაღნიშნული განსაზღვრავს ბათუმი ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიზნებს და ამოცანებს: თვითშეფასების მეშვეობით სახელმწიფოს მიერ მიღებულ სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა (ობიექტური თვითშეფასების ჩატარება, შედეგების ანალიზი, რეკომენდაციების შემუშავება და დასახული ღონისძიებების კონტროლი); სასწავლო პროცესის ხარისხისა და საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებისათვის აუცილებელი მატერიალური და ადამიანური რესურსების არსებობის/მდგომარეობის მონიტორინგი; განათლების ხარისხის უზრუნველყოფა და მისი განვითარების ხელშეწყობა.

თავის საქმიანობაში ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური მოქმედებს პრინციპით „დაგეგმე-განახორციელე-შეამოწმე-მოახდინე რეაგირება“ (PDCA – plan-do-check-act), რომლის მიხედვით:

- დეტალურად გეგმავს შესასრულებელ სამუშაოს;
- განსაზღვრავს საქმიანობის რომელი ასპექტები, რა თანამიმდევრობით, ვის მიერ და რომელი კრიტერიუმების მიხედვით იქნება შეფასებული;
- შეიმუშავებს შეფასების კრიტერიუმებს სასწავლო პროცესისა ან/დაშეფასებადელი ობიექტის სპეციფიკის გათვალისწინებით;
- შემუშავებს შეფასების პროცედურას;
- ახდენს შეფასებას წინასწარ შემუშავებული კრიტერიუმებისა და განრიგის მიხედვით;
- ატარებს სტუდენტების ანონიმურ გამოკითხვას სასწავლო პროცესისა და საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალის შეფასების მიზნით;
- ატარებს საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პერსონალის (აკადემიური პერსონალი, მოწვეული სპეციალისტები, მასწავლებლები და სხვ.) ანონიმურ გამოკითხვას;
- აანალიზებს მიღებულ შედეგებს;
- განსაზღვრავს ნაკლოვანებების მიზეზებს და მათი აღმოფხვრის მიზნით შეიმუშავებს სათანადო რეკომენდაციებს;
- ამოწმებს არსებული ხარვეზების აღმოფხვრის ღონისძიებების ჩატარებას და მათ შედეგადად.

საგანმანათლებლო სფეროში არსებულ სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მიერ მოწმდება:

- საგანმანათლებლო პროგრამები და პროგრამებით გათვალისწინებული სასწავლო კურსები (მათ შორის: საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობების შესაბამისობა ეროვნულ კანონმდებლობასთან; სასწავლო უნივერსიტეტის მისიასთან საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების შესაბამისობა; საგანმანათლებლო პროგრამის (სასწავლო კურსის) მიზნებისა და დასახული შედეგების ურთიერთშესაბამისობა და მიღწევადობა; საგანმანათლებლო პროგრამის შინაარსობრივი თანმიმდევრობა და ლოგიკა, ვითარდება თუ არა სასწავლო კურსების შინაარსი თანმიმდევრულად ზოგადიდან უფრო კონკრეტულამდე, საბაზო-დან - სპეციალიზამდე; სწავლებისა და სწავლის მეთოდოლოგიის შესაბამისობა სასწავლო კურსის/მოდულის მიზნებთან, სტუდენტთა მიღწევების შეფასების სისტემა, პროცედურები და მათი შესაბამისობა საქართველოს კანონმდებლობასთან; საგანმანათლებლო პროგრამის შესწავლის შედეგად მისაწიქებელი ხარისხისა და კვალიფიკაციის დონის შესაბამისობა ეროვნულ საკვალიფიკაციო ჩარჩოსთან/დარგობრივ მახასიათებელთან და სხვ.);
- სასწავლო პროცესი (მათ შორის: სასწავლო პროცესის ორგანიზების რაციონალურობა; სასწავლო პროცესის წარმართვა საგანმანათლებლო პროგრამების კურიკულუმების (სასწავლო კურსების სილაბუსების) შესაბამისად; უზრუნველყოფს თუ არა სწავლებისა და სწავლის მეთოდები პროგრამაში განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას; არის თუ არა გამოყენებული შეფასების გამჭვირვალე და ობიექტური მეთოდები; რამდენადაა სასწავლო მასალა დაფუძნებული მიმართულების/დარგის აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს თუ არა საგანმანათლებლო პროგრამით დასახული სწავლის შედეგების მიღწევას; როგორია გამოცდ(ებ)ის ჩატარების წესი, სტუდენტის მიღწევების შეფასების სისტემა, მეთოდები და კრიტერიუმები; არის თუ არა უზრუნველყოფილი უკუგება სტუდენტსა და სასწავლო კურსის განმხორციელებელს შორის მიღწეული შედეგებისა და ნაკლოვანებების გაუმჯობესების მიზნით; არსებობს თუ არა მხარდაჭერის მექანიზმები სტუდენტებისთვის და სხვ.).

- საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი აკადემიური პერსონალი, მოწვეული სპეციალისტები, მასწავლებლები და სასწავლო პროცესის განხორციელებაში სხვა პირები და სტრუქტურული ერთეულები (მათ შორის: შეესაბამება თუ არა საგანმანათლებლო პროგრამების განმახორციელებელი პერსონალის პედაგოგიურ/დიდაქტიკური კვალიფიკაციები და გამოცდილება საგანმანათლებლო პროგრამების სპეციფიკას პროგრამის მიზნებთან მიმართებით; სასწავლო კომპონენტის განმახორციელების პედაგოგიური თვისებები (არის თუ არა ლექტორი სტუდენტისადმი კეთილგანწყობილი და ობიექტური, სწავლის შედეგების მიღწევისა და სასწავლო პროცესის სრულყოფის მიზნით ზრუნავს თუ არა სასწავლო პროცესის მრავალფეროვნებაზე, იყენებს თუ არა საკონტაქტო დროს სრულად და რაციონალურად, არის თუ არა ორიენტირებული სასწავლო პროცესში სტუდენტ-თა უფრო აქტიურ ჩართულობაზე, მათი შესაძლებლობების მაქსიმალურ განვითარება-სრულყოფაზე და იყენებს თუ არა თანამედროვე სწავლის მეთოდებს სასწავლო კომპონენტში დასახული მიზნებისა და სწავლის შედეგების მიღწევის მიზნით, არის თუ არა მის მიერ გამოყენებული სტუდენტთა მიღწევების შეფასების მეთოდები და კრიტერიუმები გამჭვირვალე და ობიექტური; ცოდნის შეფასების კრიტერიუმები მიღწევას და ა.შ.); ზრუნავს თუ არა საკუთარი კომპეტენციების სრულყოფაზე - იცის დარგის თანამედროვე საერთაშორისო ასპექტები, ფლობს ინფორმაციას ინოვაციური კვლევების შედეგებისა და არსებული ტენდენციების შესახებ მათი პედაგოგიური თვისებები და სხვ.)
- მატერიალური რესურსები (მათ შორის: რა რესურსები და ინფრასტრუქტურა არის საჭირო საგანმანათლებლო პროგრამის განსახორციელებლად და რამდენადაა ის ხელმისაწვდომი; ხდება თუ არა ინფრასტრუქტურის განახლება და მატერიალური რესურსების შევსება საგანმანათლებლო პროგრამების შესაბამისად; ხდება თუ არა საბიბლიოთეკო ფონდის განახლება და შევსება საგანმანათლებლო პროგრამების შესაბამისი თანამედროვე სახელმძღვანელოებით, არის თუ არა ბიბლიოთეკის წიგნადი ფონდი შეუზღუდავად ხელმისაწვდომი სტუდენტებისათვის; რამდენად ხელმისაწვდომია საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიები, კომპიუტერული ტექნიკა და თანამედროვე პროგრამული უზრუნველყოფა სტუდენტებისათვის, რამდენად შეესაბამება პროგრამული უზრუნველყოფა საგანმანათლებლო პროგრამების სპეციფიკას და სხვ.)

ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის საქმიანობა ორიენტირებულია შემდეგ სტრატეგიულ პრიორიტეტებზე:

- ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტის მისიის შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება-განხორციელება, რომლებიც უნდა ემსახუროდეს ინტელექტუალურად და პროფესიულად მომზადებული კონკურენტუნარიანი მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების მომზადებას;
- საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება და სასწავლო პროცესის წარმართვა;
- საქართველოს და საერთაშორისო საგანმანათლებლო და შრომის ბაზარზე საგანმანათლებლო პროგრამების კურსდამთავრებულთა კონკურენტუნარიანობის უზრუნველყოფის, დარგში არსებული თანამედროვე საჭიროებებისა და დამსაქმებლების მოთხოვნების დადგენის მიზნით საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების ჩამოყალიბების, პროგრამის შინაარსის სრულყოფის და პროგრამის განვითარების პროცესებში დაინტერესებული მხარეების (დამსაქმებლების, აკადემიური პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების) ჩართვა; მათი მოსაზრებების შესწავლის (მათ შორის, შეხვედრების, განხილვების, ანონიმური გამოკითხვების მეშვეობით) და ანალიზის შედეგების, საქართველოს საგანმანათლებლის სფეროში მოქმედი და საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნების გათვალისწინების და საგანმანათლებლო პროგრამებში შესაბამისი ცვლილებების შეტანის მიზნით შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება;
- განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის, გაუმჯობესებისა და განვითარების ხელშეწყობა და კვლევას, სწავლებასა და ინოვაციებს შორის კავშირის გაძლიერება;
- სტუდენტებში სწავლის მიმართ სათანადო დამოკიდებულების ჩამოყალიბება;
- სტუდენტებისათვის მოქნილი და შემოქმედებითი სასწავლო გარემოს შექმნა;
- სტუდენტზე ორიენტირებული საგანმანათლებლო სივრცის შექმნა პედაგოგიური და ორგანიზაციული ასპექტების შერწყმის შედეგად;
- სწავლის პროცესში სტუდენტების პიროვნული განვითარების, მოქალაქეობრივი ღირებულებების და ა .შ. განვითარების ხელშეწყობა;
- საგანმანათლებლო პროგრამებით სწავლისას სტუდენტების ისეთი კომპეტენციების მიღწევის ხელშეწყობა, რომლებიც უზრუნველყოფენ პროფესიულ საქმიანობაში კურსდამთავრებულთა შესაძლებლობების სრული რეალიზაციისა და წარმატებული კარიერული წინსვლის შესაძლებლობას;
- შიდა და საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში და შრომის ბაზარზე კონკურენტუნარიანი, თანამედროვე მოთხოვნათა შესაბამისი კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადება;
- „სწავლა მთელი სიცოცხლის მანძილზე“ (LifeLongLearning) კონცეფციის შესაბამისად პიროვნების ინტერესების შესატყვისი განათლების მიღების, მთელი ცხოვრების მანძილზე ცოდნის, უნარ-ჩვევებისა და კომპეტენციების სრულყოფის, პიროვნული, სამოქალაქო და სოციალური განვითარების მოტივაციის ჩამოყალიბება და ხელშეწყობა;
- უწყვეტი განათლების (Continuing Education) კონცეფციის თანახმად კურსდამთავრებულებში საკუთარი კომპეტენციების მუდმივი სრულყოფის, ინოვაციების გაზიარების და სწავლის შემდგომი გაგრძელების მოტივაციის ჩამოყალიბება;
- ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე თანამშრომლობის ხელშეწყობა მიმზიდველი და რელევანტური საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების მიზნით;
- ბოლონის პროცესის მიერ შემოთავაზებული საშუალებების და მექანიზმების სრულფასოვანი გამოყენების შედეგად ბათუმის ნავიგაციის სასწავლო უნივერსიტეტის საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცესთან ინტეგრაციის ხელშეწყობა.